

ministeren saa et ret betydeligt Arbejde med at afgive Kundskab i alle disse Statsspørgsmaal, der saa ville fremkomme til hans Afgørelse. Det forekommer mig langt sundere og naturligere, at man ordner dette Forhold en Gang for alle ved en Lov, saaledes at det bliver let forstaaeligt. Jeg skal gentage, at jeg vil ikke absolut betragte Litra. b. i § 1 som en Forringelse i det nuværende — det kan endog være der er en lille Fordel, det har jeg sagt før — men jeg vil meget henstille til den ærede Ordfører, om ikke Redaktionen er en saadan, at Bestemmelsen kan misforstaaes. Det forekommer mig ikke, at Redaktionen af Litra. b. er saa klar, at man kan være sikker paa, at den vil blive fortolket netop saaledes, som det har været Meningen, at den skulde fortolkes. Jeg henstiller altsaa dette til den ærede Ordfører, og skal tillade mig at tage det op inden tredje Behandling. — Det andet Punkt, hvor jeg har taget Særstilling fra Flertallet, er, som ærede Medlemmer ville se, Spørgsmaalet om eventuelt Forsøg paa at lægge Bestemmelsen af Hartkornshyrden over til Kommunen. Jeg maa der straks i Tilslutning til, hvad der ved Mødets Begyndelse blev udtalt af den højtærede Formand, endnu engang gøre ærede Medlemmer opmærksom paa, at det Forslag, der er stillet af mig under Nr. 21, er ikke, som det er kommen til at se ud i Betænkningen, stillet til § 16, men selvfølgelig til § 18; ellers vilde det være meningsløst. Nr. 21 hænger meget nøje sammen med Nr. 24 og Nr. 25, og derfor skal jeg tillade mig at sige et Par Ord om disse 3 Forslag under et. Underændringsforslaget Nr. 21 gaar ud paa, at § 18 skal affattes paa den Maade, at det kommer til at hedde:

„3 Sognekommunerne kan der af det til Digning paa Kommunen bestemte Beløb ikke paa Hartkornet ligned mere end Gennemsnittet af, hvad der i de 3 nærmest foregaaende Aar er lignet paa dette Grundlag.“

Det vil let deraf ses, at hvis dette Forslag vedtages, er der for det første sat en Stopper for Stigning af Hartkornssatserne til Kommunen for Fremtiden; men der er, som det vil ses, tillige derved tilvejebragt en Mulighed, om end kun en fjern Mulighed, for, at Hartkornssatserne i Kommunerne kan komme noget ned, idet nemlig, hvis den paa-gældende Kommunalbestyrelse i nogle Aar kan nøjes med en lidt mindre Stat paa Hartkornet end tidligere, en anden Styrelse, som muligvis kunde have en anden Opfattelse, ikke mere vil kunne sætte Hartkornssatzen op. Det vil let ses, at Forslaget er affattet paa en saadan Maade, at det, som man er

kommen ned til, ikke for Fremtiden kan forhøjes; det, som det er lykkedes at arbejde Hartkornssatzen i en Kommune ned til, bliver Normen for al Fremtid og kan ikke forhøjes. Det kan maaff siges at være et ret radikalt Skridt at vedtage en saadan Bestemmelse, og jeg skal indrømme, at jeg heller ikke turde foreslaa det, hvis jeg ikke havde den Overbevisning, at den Byrde, som efterhaanden er bleven lagt paa Hartkornet ude i Landskommunerne, er saa stor, at det i Virkeligheden ikke gaar an vedvarende at forøge den; jeg vilde ogsaa være betænkelig ved at stille et Forslag som dette, naar jeg da ikke samtidig havde stillet et Forslag, som sigtede til at fordele det Beløb, som Kommunerne komme til at beholde, paa en noget anden og bedre Basis. Jeg kan ikke skønne rettere — hvad jeg allerede i Gaar med et Par Ord nævnte — end at det er meget overdrevent, naar man vilde anse en moderat Bestatning — vel at mærke en Bestatning kun til Sognekommunerne — paa Bygninger for uretfærdig og som noget, der ikke kan være Tale om, at man med nogen Ret kan stride til. Det anser jeg for meget overdrevent. — Jeg skal paa den anden Side erkende, at hvor meget jeg end sympatiserer med Formen af det Regeringsforslag, som er gaaet til samme Udvalg, hvoraf jeg har den Ære at være Medlem, og hvor meget dette Forslag i teknisk Henseende selvfølgelig har forud for mit kortsattede Ændringsforslag, vil jeg dog ikke kunne tiltræde Regeringsforslaget i den Form, hvori det foreligger. Det Spring, der der foreslaas, forekommer mig at være for voldsomt. Det er for stærkt paa en Gang at lægge en Stat paa en Bygning, en Stat, der skal svare til en Tønde Hartkorn for hver 7,680 Kroners Assuranceaardi. Det forekommer mig, at man bør gaa noget lempeligere frem og indføre Staten succesfvt. Jeg skal indrømme, at det er ikke noget afgørende, thi naar der er gaaet en større eller mindre Arrække, kommer man alligevel til det fulde Beløb; men hvad jeg navnlig har haft til Hensigt at forebygge, er, at de enkelte Kommuner, hvor Hartkornssatzen allerede er naaet op til en formidabel Højde, rammes for haardt. Jeg skal nævne et Par saadanne Kommuner i Københavns Nærhed, hvor der svares det respectable Beløb af 60 Kr. pr. Td. Hartkorn, og af dem maa endda den ene til næste Aar forøge sin Hartkornssat endnu hyderligere. Der vilde det dog være lidt for haardt, om man pludselig paa en Gang lagde en tilsvarende Stat paa de i Kommunen værende Bygninger, som overhovedet blive stattepligtige, og navnlig over for de Kommuner, hvor